

แผนงาน	สร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
กิจกรรม	สร้างและรวบรวมองค์ความรู้ทางด้านพืช
โครงการ	โครงการวิจัยสำรวจและรวบรวมพืชกลุ่มเฟินในภาคเหนือตอนล่าง
หน่วยงานรับผิดชอบ	ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
คณะดำเนินงานวิจัย	
<u>ที่ปรึกษา</u>	ดร.วีระชัย ณ นคร นายบพิตร ปิงโสภา หน.อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว
<u>คณะทำงาน</u>	นายदनัย สรรพศรี นายนาวิน อินทกุล

1. หลักการและเหตุผล

พืชในกลุ่มเฟินสามารถพบได้ในป่าหรือสถานที่ซึ่งมีความชุ่มชื้นสูง แต่ในเขตกึ่งร้อน และเขตหนาวก็พบเป็นจำนวนมากตามธรรมชาติ ความมั่งคั่งมีเสน่ห์ของเฟินทำให้มีผู้สนใจปลูกเลี้ยงและเพาะขยายพันธุ์เป็นไม้ประดับเศรษฐกิจกันมากขึ้น เช่น ข้าหลวงหลังลาย กีบแรด ชายผ้าสีดา กูดดอย เป็นอาหาร เช่น กูดกิน หญ้าลิเกา รวมทั้งเป็นยาสมุนไพร เช่น เฟินลูกไก่ทอง เฟินก้านดำ เป็นต้น

เฟินในประเทศไทยได้รับการจำแนกโดยนักอนุกรมวิธานพืชไว้แล้วว่ามี 139 วงศ์ 671 ชนิด พื้นที่อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ตั้งอยู่ในเขตการขยายพันธุ์พืชทางพฤกษศาสตร์ ของกลุ่มพรรณพฤกษชาติอินโดจีน เป็นพื้นที่รอยต่อ ระหว่างประเทศไทย – ลาว มีสังคมที่มีความแตกต่างกันกับสังคมพืชในบริเวณอื่นของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากเขาที่ปรากฏในพื้นที่ เป็นเทือกเขาที่ทอดตัวต่อเนื่องกับเทือกเขาในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความแตกต่างของชั้นระดับความสูงของภูมิประเทศตั้งแต่ระดับ 500 – 2,102 เมตรจากระดับน้ำทะเล โดยมีสภาพป่าประกอบด้วย ป่าดิบแล้ง ป่าผสมผลัดใบ ป่าเต็งรัง ป่าสนเขา ป่าดงดิบเขา

ดังนั้นด้วยความเหมาะสมและความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ ความแตกต่างกัน
ของ ชั้นระดับความสูงของภูมิประเทศในพื้นที่ดังกล่าว ทางศูนย์ฯ จึงจำเป็นต้อง
ศึกษารวบรวมพืช ในกลุ่มเฟิน เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมเฟินในพื้นที่ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ไป และ
เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจเข้ามาศึกษาเฟินในศูนย์ฯ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อรวบรวมพืชในกลุ่มเฟิน
- 2.2 เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืชในกลุ่มเฟิน
- 2.3 เพื่อจัดแสดงพืชในกลุ่มเฟิน

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. รวบรวมพืชในกลุ่มเฟิน	- ไม่น้อยกว่า 40 ชนิด
2. รวบรวม Living เฟิน	- ไม่น้อยกว่า 120 ตัวอย่าง
3. จัดแสดงเฟิน	- ไม่น้อยกว่า 40 ชนิด 120 ตัวอย่าง

4. ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับแผนกลยุทธ์ศาสตร์ อสพ. ประจำปี 2550 - 2554

กลยุทธ์ที่ 4 : เสริมสร้างศักยภาพและบทบาททางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์
ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคเอเชีย

5. กิจกรรมของโครงการ

5.1 กิจกรรมของโครงการต่อเนื่อง

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 2552 แผนงาน	ประมาณการล่วงหน้า		
			ปีงบประมาณ 2553 แผนงาน	ปีงบประมาณ 2554 แผนงาน	ปีงบประมาณ 2555 แผนงาน
- ศึกษารวบรวมพืชในกลุ่ม เฟิน ในบริเวณอุทยาน แห่งชาติกุสอยดาว จังหวัด พิษณุโลกและจังหวัดอุตรดิตถ์	บาท	200,000	-	-	-

5.2 กิจกรรมการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552

กิจกรรม	เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2552											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. รวบรวมพืชใน กลุ่มเฟิน	ชนิด	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	-	-
2. รวบรวม Living เฟิน	ตัวอย่าง	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	-	-
3. จัดแสดงเฟิน	ต้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	20
4. สรุปผลการ ดำเนินงาน	ครั้ง	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1

6. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด

ปีงบประมาณ 2552 เริ่ม 1 ตุลาคม 2552 - 30 กันยายน 2553

7. พื้นที่ดำเนินการ

ในบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติกุสอยดาว จังหวัดพิษณุโลก และ จังหวัด
อุตรดิตถ์

8. ความพร้อมโครงการและการคำนวณผลตอบแทนของโครงการ

- ดำเนินการได้ทันที
- อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม (ระบุ) _____
- ยังไม่ได้เตรียมการ

9. แนวทางการดำเนินงาน

- 10.1 สํารวจและตัวอย่าง Living พี่ชในกลุ่มเพื่อน
- 10.2 ตรวจสอบรายชื่อของเพื่อน
- 10.3 อนุบาลเพื่อน
- 10.4 จัดแสดงเพื่อน
- 10.5 สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงาน

10. การวางระบบการติดตามและประเมินผล

- 11.1 รายงานความก้าวหน้าประจำเดือน
- 11.2 จัดทำรายงานสรุปผลของการดำเนินงาน 1 ครั้ง

11. ตัวชี้วัดและแนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด	แนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ
1. รวบรวมพี่ชในกลุ่มเพื่อน ไม่น้อยกว่า 40 ชนิด	1. รายงานความก้าวหน้า
2. รวบรวม Living เพื่อน ไม่น้อยกว่า 120 ตัวอย่าง	2. สรุปผลการดำเนินงาน
3. จัดแสดงเพื่อน	3. พื้นที่จัดแสดงพี่ชวงศ์เพื่อน

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 13.1 เป็นแหล่งรวบรวมพี่ชวงศ์เพื่อน
- 13.2 เป็นแหล่งศึกษาเพื่อน
- 13.3 เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์กรรมเพื่อน